

Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

ŠKOLNÍ DRUŽINA

V Mělníku, dne 31. 8. 2017

Č. j. ZŠ 472/2017

Obsah:

1. Identifikační údaje.....	3
2. Cíle vzdělávání	4
3. Formy a metody vzdělávání.....	4
4. Obsah vzdělávání školní družiny.....	5
5. Délka a časový plán vzdělávání.....	10
6. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání.....	10
7. Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.....	11
8. Personální podmínky.....	11
9. Materiální podmínky.....	12
10. Ekonomické podmínky.....	12
11. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	12

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola Mělník, Jaroslava Seiferta 148, příspěvková organizace

Adresa: Jaroslava Seiferta 148, 276 01 Mělník

Ředitel: PaedDr. Milan Němec, MBA

Zástupkyně ředitele: Mgr. Michaela Vacková

Vedoucí vychovatelka: Martina Šmídová

IČO: 47011327

IZO:047011327

Zřizovatel: Město Mělník

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Č. j.: ZŠ 480/2016

Kontakty

Telefon ŠD: 604101704

ZŠ: 315622374, 602126073

Web: <http://www.seifert-melnik.cz>

E-mail: druzina.seifert@seznam.cz

2. Cíle vzdělávání

Základním cílem je posilování a rozvíjení postojů a dovedností žáků, zejména v oblasti osobnostní a sociální výchovy, všestranný a harmonický rozvoj celé osobnosti žáka:

- vychovávat k smysluplnému využívání volného času
- formovat vztah k přírodě, zvířatům, vést k ochraně přírody
- rozvíjet osobnost žáka, tvořivost a fantazii
- rozvíjet schopnost spolupráce a tolerance, posilovat schopnost empatie
- získávat osobní samostatnost, vést k logickému uvažování a k řešení problémů
- vést k vyjádření svých pocitů, posilovat pocit jistoty a sebevědomí
- formovat správné životní postoje, vést k ohleduplnosti, k ochotě si pomáhat, dodržovat vzájemně dohodnutá pravidla, respektovat individuální rozdíly
- posilovat pracovní návyky v samostatných i kolektivních činnostech
- pěstovat základní pohybové dovednosti žáků
- rozvíjet vyjadřovací schopnosti a slovní zásobu, učit se naslouchat
- získávat základní informace o dopravních situacích a orientovat se v nich, upevňovat pravidla bezpečnosti silničního provozu

3. Formy a metody vzdělávání

Vzdělávání školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- pravidelné - každodenní výchovná, vzdělávací a zájmová činnost vycházející z režimu ŠD a plánů jednotlivých oddělení, sebeobsluha, stolování, vycházky
- příležitostné – výlety, kino, výstavy, představení, sportovní a jiné soutěže, prohlídky historických míst ve městě, karneval, projekty, tvořivé dílny, besedy
- spontánní - volné hry v přírodě, na školním hřišti, v ranním provozu ŠD a v koncových hodinách od 16.00-17.15, kdy jsou jednotlivá oddělení sloučena z důvodu poklesu počtu přítomných žáků, tyto činnosti mohou navštěvovat i žáci nepřihlášení do ŠD

Vzdělávání uskutečňované ve školní družině obsahují následující metody práce:

- skupinové a individuální práce, hry, soutěže
- vysvětlování a názorné ukázky, prezentace výsledků
- sportovní a tělovýchovné aktivity
- literární a výtvarná tvorba, dramatizace textu
- individuální i skupinové rozhovory o dětských problémech a zážitcích, řízená diskuse, vyprávění
- hádanky, testy, kvízy, hlavolamy, dětské křížovky, jazykolamy
- výlety, vycházky – vlastivědné, přírodovědné a dopravní zaměření
- doplňkové činnosti – návštěvy kina, výstavy, besedy, projekty, exkurze, PC

4. Obsah vzdělávání školní družiny

Obsah vzdělávání ŠD se uskutečňuje vzdělávací, výchovnou a zájmovou formou, které se navzájem prolínají. Je zaměřen především na rozvíjení sociálních dovedností a upevňování pravidel bezpečného chování v oblasti dopravní výchovy. Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, vycházející částečně z individuální volby, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti, navozuje kladné emoce, rozvíjí schopnost komunikovat, spolupracovat a tvořit. Formou vycházek u žáků podporujeme touhu poznávat a smyslově vnímat okolní krajinu, přírodu.

Září:

- organizace, bezpečnost a řád ŠD – *znát a dodržovat dohodnutá pravidla*
- všichni jsme kamarádi (seznamovací hry) – *znát spolužáky jménem, uvědomit si přirozené odlišnosti mezi spolužáky*
- bezpečně do školy, pěší zóna, stezka pro chodce a cyklisty – *znát základní pravidla bezpečného chování mimo školu, seznámit se s dopravním značením*
- sebeobsluha v jídelně i v šatně - *rozvíjet samostatnost*
- naše město – *znát svoje město, základní údaje z historie a současnosti, významné objekty a památky, orientovat se v okolí školy*
- sportovní aktivity na školním hřišti – *posilování tělesné zdatnosti*
- vzpomínky na prázdniny, slavnosti vinobraní – *umět se výtvarně vyjádřit na základě různých smyslů, zkušeností a prožitků*

Říjen:

- chodec-pohyb na chodníku, na silnici, správné přecházení – *pochopit bezpečný pohyb v dopravním prostředí, znát základní pravidla pro chodce*
- umíme se správně chovat – *znát základní pravidla slušného chování*
- pozorování změn v přírodě, znaky podzimu – *umět popsat proměny přírody*
- sběr přírodnin, výrobky z přírodních materiálů – *poznávat a třídit přírodniny, udržovat pořádek na svém pracovním místě*
- barevný podzim (VV - teplé barvy) – *experimentovat s mícháním barev*
- pohádkový svět - společná četba, dramatizace, ilustrace a písničky k pohádkám, seznamování se s autory a ilustrátory pohádkových knížek – *znát některé autory a ilustrátory dětských knih, inspirovat se způsoby tvorby druhých*
- pohybové a míčové hry na hřišti – *znát základní pravidla*

Listopad:

- další účastníci silničního provozu, dopravní prostředky – *rozlišovat dopravní prostředky*
- zdravý životní styl - hygiena, zdravá strava, režim dne, smysl sportovní činnosti – *dodržovat základní hygienické návyky a správnou životosprávu, dodržovat režim dne ve smyslu střídání aktivních a relaxačních činností*
- orientace v čase - roční období, kalendář, časové údaje – *umět určovat čas podle hodin a kalendáře, chápat rozdíl mezi dějem v minulosti, současnosti a budoucnosti*
- práce se stavebnicí – *umět sestavit model podle předlohy i vlastní představy*
- zvířata kolem nás (pohádky o zvířátkách, výtvarné náměty) - *zvládnout techniku kresby tužkou, pastelkami, modelování*
- zpěv písní o zvířatech, hudebně pohybové hry – *umět zazpívat dle svých možností vybrané písně*
- soutěživé a štafetové hry s využitím sportovního náčiní - *rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti, chápat zdravotní přínos pravidelného sportování*

Prosinec:

- vyhodnocování nebezpečné dopravní situace, viditelnost – *uvědomuje si důležitost viditelnosti chodce, chápe význam reflexních materiálů*
- vytváření dobrých vztahů v kolektivu, učit se naslouchat a vycházet spolu bez násilí (pomoc, porozumění, empatie, respekt, tolerance) – *chovat se ohleduplně ke svým spolužákům, spolupracovat ve skupině, respektovat názory druhých*
- adventní období, Vánoce – *znát některé zvyky a tradice vánoční doby*
- čert a Mikuláš, vánoční tvoření (výroba vánočních ozdob, přáníček, dekorací) - *ovládat střihání, lepení, navlékání, rozlišovat a pojmenovat druhy zpracovaného materiálu*
- poslech a zpěv vánočních písní a koled – *rozšiřovat pěvecké dovednosti*
- tělovýchovné chvílky, pohybové hry – *umět organizovat jednoduché pohybové hry*

Leden:

- cyklista-výbava kola, přilba – *chápe ochrannou funkci přilby a povinné výbavy cyklisty*
- stolování, pořádek, péče o společný majetek, odstraňování hluku – *dodržovat pravidla stolování a zásady hygieny*
- poznávání lidského těla, péče o zdraví, přiměřené oblékání, otužování, význam pohybu pro lidský organismus, zdravá výživa, pitný režim – *upevňovat návyky v oblasti zdraví, předcházet nemocem, umět pojmenovat části lidského těla*
- změny v zimním počasí a v přírodě, proměny skupenství vody – *pozorovat počasí a porovnávat vlastnosti vody a vzduchu, znát skupenství vody*
- zimní příroda ve výtvarných činnostech (studené barvy, kombinované techniky) – *zvládat techniku malby vodovými barvami, tuší, inkoustem*
- zimní radovánky – hry na sněhu, soutěž v hodu sněhovou koulí na cíl i do dálky, sněhové stavby, zimní sporty – *posilovat tělesnou zdatnost, chápat sport jako kvalitní náplň volného času*
- zpěv písní se zimní tematikou, rytimizace – *umět vytleskat rytmus*
- hádanky, rébusy, kvízy, doplňovačky – *rozvíjet logické myšlení*

Únor:

- cyklista-odbočování předjíždění, zastavování, vedení kola – *chápat zásady bezpečného odbočování, zastavování, předjíždění, vedení kola*
- zvířata v zimě, zimní spánek zvířat, péče o zvěř v lese, ptačí říše, poznávání stop zvířat ve sněhu (práce s encyklopedií, atlasem, internetem) - *získávat znalosti o životním prostředí, umět vyhledávat informace, rozeznat vybrané druhy lesní zvěře a ptáků*
- četba, vlastní vyprávění pohádky, hodnocení charakterových vlastností postav, hádanky - *prohlubovat komunikační dovednosti*
- hra s barvou (míchání a překrývání barev, světlé a tmavé barvy) - *zvládat techniku malby temperami, používat různé druhy štětců*
- Masopust - *seznámit se zvyky a tradicemi*
- seznámení s hudebními nástroji - *poznat a rozlišit hudební nástroje podle zvuku*
- cvičení s hudbou, pohybové vyjádření hudby, lidové tance – *umět se pohybovat podle daného rytmu*

Březen:

- cyklista-na silnici, v přírodě (co nás může ohrozit, nebezpečná jízda) – *chápe zásady bezpečné jízdy na silnici i mimo ni, chápe rizika nevhodného chování při jízdě na kole*
- změny v jarní přírodě – *upevňovat vědomosti při pozorováních a vycházkách, umět popsat proměny přírody*
- práce s drobným materiálem - *rozvíjet jemnou motoriku a fantazii, dokončit započatou práci*
- mláďata, poznávání rostlin a živočichů, Den vody -*získávat pozitivní vztah k přírodě, znát a umět pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, květiny, hospodářská a vybraná volně žijící zvířata*
- jarní příroda ve výtvarných činnostech, zpěv písní s jarní tematikou - *rozvíjet fantazii a estetické cítění*
- zdravotní péče – *umět ošetřit drobná poranění*
- cvičení na náradí - *zvyšovat tělesnou zdatnost, překonávat zábrany*

Duben:

- dopravní značky a křižovatky, bezpečnostní desatero (kvíz) – *znát dopravní prostředí a základní dopravní značky*
- Den Země, ochrana přírody, chráněné oblasti, třídění odpadu, udržování čistoty, šetření vodou, energií - *chovat se ohleduplně k přírodě, chránit ji, třídit odpad*
- Velikonoce – *znát význam, zvyky a tradice*
- velikonoční tvoření – *umět pracovat podle šablony, zvládat vystřihování*
- výzdoba, pěstitelské činnosti, péče o pokojové rostliny, jarní práce na zahradě – *znát základní podmínky pro pěstování rostlin, poznat náradí pro práci na zahradě*
- dramatizace, recitace, zpěv lidových písní s doprovodem na Orffovy nástroje- *kultivovat slovní i mimoslovní projev, dbát na správnou výslovnost, umět se doprovázet na rytmické nástroje*
- míčové a závodivé hry na školním hřišti - *podporovat smysl pro fair play a pro týmovou spolupráci*

Květen:

- správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, složky záchranného integrovaného systému, důležitá telefonní čísla - *znát únikovou cestu ze školy, umět přivolat pomoc, znát bezpečné chování při průjezdu vozidel s právem přednosti v jízdě*
- vycházky do přírody – *prohlubovat orientaci, posilovat vztah k okolní krajině a ohleduplné chování v přírodě*
- moje rodina - moje maminka, vztah k rodičům, prarodičům, sourozencům, organizace života v rodině, etapy lidského života, úcta ke stáří – *rozvoj citové stránky osobnosti a vyjadřovacích schopností, umět samostatně vyprávět o své rodině, znát příbuzenské vztahy v rodině*
- dárky ke Dni matek - *posilovat schopnost samostatně tvořit a pracovat, skládáním vyrobit jednoduchý výrobek*
- atletický čtyřboj - *zvyšovat tělesnou zdatnost, ovládat dle vlastních možností rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem*

Červen:

- cestujeme (v autě, v MHD, na parkovišti) – *umět se správně poutat, uvědomit si nebezpečí volně uložených předmětů v autě, znát pravidla jízdy v MHD, uvědomit si rizika při nastupování a vystupování*
- těšíme se na prázdniny (plány), letní sporty – *vytvářet pozitivní představu o využití volného času*
- rizikové situace, osobní bezpečí, modelové řešení konfliktních situací – *dokázat rozlišit nežádoucí formy chování umět, uznat vlastní chybu a poučit se z ní*
- bezpečnost při pobytu v přírodě, koupání – *znát základní pravidla bezpečného chování*
- pohybové aktivity a úkolové hry v přírodě, soutěže družstev - *spolupracovat se spolužáky*

Příležitostná činnost:

- návštěvy kina
- tematické výlety s programem
- návštěvy výstav, muzea
- návštěva dopravního hřiště
- prohlídky historických míst ve městě
- soutěže, projekty
- besedy, přednášky
- karneval
- Den dětí
- divadelní představení
- vánoční besídka

5. Délka a časový plán vzdělávání

Časový plán školní družiny je sestaven na dobu jednoho školního roku od září do června. V době prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnosti ŠD přerušuje. Vychovatelky pro jednotlivé náměty volí a plánují činnosti podle aktuálního složení žáků oddělení a časových možností. Plán činností není závazně stanoven, může být doplněn nebo pozměněn o další činnosti podle počasí, potřeby a přání dětí. Denní režim ŠD respektuje požadavky duševní hygieny, střídají se klidné a pohybově náročné činnosti, práce a odpočinek, organizované a spontánní činnosti.

Časové rozvržení činností ŠD:

6:00 – 7:45	stolní hry, spontánní aktivity
11:40 – 12:40	hygienické návyky, základy správného stolování, bezpečnost silničního provozu
12:40 – 13:30	vycházka, sportovní aktivity na hřišti, skupinové hry
13:30 – 14:30	řízená výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
14:30 – 15:30	didaktické hry, stolní a společenské hry
15:30 – 17:15	individuální zájmová činnost, volné hry žáků

6. Podmínky přijímání uchazečů, průběhu a ukončování vzdělávání

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněné přihlášky s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze ŠD. Předávání informací rodičům, přihlašování a odhlašování žáků zajišťuje vychovatelka příslušného oddělení.

Základní podmínkou pro přijetí je, že uchazeč je žákem Základní školy Mělník, Jaroslava Seiferta 148. Přednostně je školní družina určena především žákům 1. – 3. ročníků, poté se k docházce zařazují žáci 4. ročníku, případně 5. ročníku. V případě, že zájem o umístění žáka překračuje kapacitu ŠD, jsou přednostně přijímáni sourozenci a žáci dojíždějící, dále pak rozhoduje pořadí odevzdání přihlášky. Podmínkou přijetí je také uhrazení poplatku za ŠD v řádném termínu. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků.

Žáci jsou uvolňováni ze ŠD podle údajů uvedených v přihlášce. Pokud žák odchází ze ŠD sám, musí toto zákonní zástupci uvést v přihlášce. Má-li být žák uvolněn dříve než v hodinu určenou v přihlášce, musí se předem prokázat písemným vyzváním rodičů (formulář „Žádost zákonného zástupce“). Pokud má žák odejít jinak či s jinou osobou, než je uvedeno v přihlášce sdělí rodiče tuto skutečnost písemně. Zákonný zástupce prohlašuje, že jím zmocněná a pověřená osoba přebírá veškerou odpovědnost za dítě zmocnitele. V případě, že jinou pověřenou osobou je osoba nezletilá, zákonný zástupce prohlašuje, že právní úkon vyzvednutí dítěte ze ŠD, k němuž nezletilou osobu pověřil, je přiměřený jeho rozumové a mravní vyspělosti.

Ukončení vzdělávání ve školní družině je vždy k 30. 6. příslušného školního roku. Žáka lze ze ŠD v průběhu školního roku odhlásit pouze ze závažných důvodů. Odhlašování žáků se uskutečňuje na základě písemné žádosti, která je k vyzvednutí u vedoucí vychovatelky.

Žák může být ze školní družiny vyloučen, pokud porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje školní družinu, přes upomínku nemá uhrazen poplatek za školní družinu nebo pokud zvláště závažným způsobem poruší vnitřní řád školní družiny. O vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy po projednání se zákonnými zástupci žáka.

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Tyto žáky budeme podněcovat a motivovat, a to zejména individuálním přístupem, konzultací a spoluprací s rodiči, třídním učitelem a výchovným poradcem. V rámci společného vzdělávání – inkluze budeme dle požadavků doplňovat nároky na podpůrná opatření, využívat poradenské pomoci školského poradenského zařízení a v souladu se vzdělávacími potřebami těchto žáků upravovat organizaci, obsah, formy a metody vzdělávání. Žákům mimořádně nadaným bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmu. Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.

8. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Odborné zaměření si průběžně prohlubují v akreditovaných kurzech i samostudiem.

Vychovatelky jsou iniciátorem a průvodcem dítěte při činnostech, které motivují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí. Řeší konflikty mezi dětmi, jsou nestranné. Zajišťují zájmově vzdělávací činnost se žáky dle zásad psychohygieny a denního režimu ŠD navozenými činnostmi kompenzují únavu ze školního vyučování. Probouzejí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Vychovatelky během celého pedagogického působení rozvíjejí sociální kompetence, důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků.

9. Materiální podmínky

Školní družina využívá upravené prostory vymezené v učebnách v přízemí budovy školy. Prostory jsou vybaveny pomůckami a materiály pro výtvarné činnosti, stolními hrami, stavebnicemi, projektorem, počítačem, časopisy, knihovnou. Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno a doplňováno. K činnostem je využívána také tělocvična a hřiště vybavené sportovním náčiním, dále prostory školní knihovny s hernou.

10. Ekonomické podmínky

Zájmové vzdělávání je poskytováno za úplatu (150,- Kč měsíčně), která je stanovena vnitřní směrnici Úplata za školní družinu. Je uskutečňována pololetně (v září a v únoru) převodem na účet školy.

Úplata za školní družinu je využita na nákup materiálu a vybavení pro činnost školní družiny, energie a na financování příležitostných akcí pořádaných školní družinou.

11. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci jsou poučeni o bezpečnosti a chování na začátku školního roku a průběžně během celého školního roku před každou akcí pořádanou školní družinou. Vychovatelky zajišťují bezpečnost při cestě do školní jídelny, průběžně seznamují žáky s pravidly silničního provozu, dbají na dodržování zásad hygieny a stolování. Činí všechna opatření, aby nebezpečí úrazu bylo minimalizováno. Dojde-li k úrazu, zajistí první pomoc, informují rodiče a vyplní příslušnou dokumentaci.

Bezpečnost a zdraví ve školní družině je dále zajišťováno následujícími způsoby:

- vytvářením pohody a klidného prostředí v prostorách ŠD i při společných činnostech mimo ŠD
- vhodnou strukturou činnosti a zaměstnání žáků, zdravým prostředím používaných prostor dle platných norem, zajištěním vhodného prostoru pro relaxaci a podmínek pro klidový režim
- zamezením přinášet do ŠD předměty, které nesouvisí s činností ŠD a které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost žáků či dalších osob
- dostupností prostředků první pomoci a kontaktů na lékaře v sekretariátu školy
- bezpečnými pomůckami, které slouží k činnosti ŠD, pravidelným opakováním bezpečnostních předpisů při jakékoliv činnosti s žáky
- seznamováním s bezpečností silničního provozu při aktivitách venku mimo prostory ŠD

Vzdělávací program školní družiny, klubu bude veřejně přístupný k nahlédnutí ve školní družině a v ředitelně školy.

Vypracovala: Martina Šmídová, vedoucí vychovatelka

V Mělníku dne 31. 8. 2017

Schválil: PaedDr. Milan Němec, MBA